

5. Карабін Т.О. Форми здійснення контрольної діяльності місцевих державних адміністрацій за реалізацією повноважень органами місцевого самоврядування. *Форум права*. 2012. № 1. С. 426–431. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-1/12ktoomc.pdf>.
6. Загальне адміністративне право : підручник / І.С. Гриценко та ін. ; за ред. І.С. Гриценка. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 568 с.
7. Юридична енциклопедія : у 6 т. / редкол. : Ю.С. Шемшученко та ін. Київ : «Укр. енцикл.», 2001. Т. 3. 792 с.
8. Юридична енциклопедія : у 6 т. / редкол. : Ю.С. Шемшученко та ін. Київ : «Укр. енцикл.», 1999. Т. 2. 744 с.
9. Хамходера О.П. Сутність та перспективи правового регулювання контролю: підходи в публічному праві. *Вісник Вищої ради юстиції*. 2013. № 2 (14). С. 193–208.
10. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 05 квітня 2007 р. № 877-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>.
11. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин : Закон України від 18 травня 2017 р. № 2042-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2042-19>.
12. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. Т. 1. Загальна частина / В.Б. Авер'янов та ін. ; за ред. В.Б. Авер'янова. Київ : Видавництво «Юридична думка», 2007. 592 с.
13. Шмідт-Ассманн Е. Загальне адміністративне право як ідея врегулювання: основні засади та завдання систематики адміністративного права / пер. з нім. Г. Рижков, І. Сойко, А. Баканов ; відп. ред. О. Сироїд. Київ : «К.І.С.», 2009. 524 с.
14. Гарна-Іванова І.О. Сутність та значення міграційного контролю в Україні. *Форум права*. 2013. № 1. С. 190–195.
15. Стратегія державної міграційної політики України на період до 2025 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 482-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/250149647>.

УДК 342.9

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ НА ПРИКЛАДІ США

Годяк Андрій Іванович,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративно-
правових дисциплін
юридичного факультету
(Львівський державний університет
внутрішніх справ, м. Львів, Україна)

У статті досліджується система державного контролю в агропромисловому комплексі Сполучених Штатів Америки. Автор наголошує на необхідності використання в Україні досвіду Сполучених Штатів Америки в організації управління галуззю.

Крім стабільного забезпечення населення якісною, безпечною, доступною продукцією, аграрний сектор України, безсумнівно, може відігравати важливу роль на світовій арені. Подальше входження у світовий економічний простір, посилення глобалізаційних процесів, лібералізація торгівлі потребують адаптації до нових умов і, відповідно, подальшого вдосконалення аграрної політики.

Аграрний сектор України з його виробничим потенціалом, що значно перевищує потреби внутрішнього ринку, є ланкою, яка, з одного боку, може стати механізмом розвитку національної економіки та її ефективною інтеграції у світовий економічний простір, а з іншого боку, забезпечує зростання доходів, залучених до аграрної економіки сільського населення, що складає більше третини всього населення країни, і дає мультиплікативний ефект у розвитку інших секторів національної економіки.

Для того щоб забезпечити належний розвиток аграрного сектору нашої країни, важливим є проаналізувати приклади країн з довгою і позитивною історією розвитку тваринництва, рослинництва, виробництва та його просування на міжнародних ринках. Враховуючи досвід державної системи контролю у цій галузі, а також високий рівень розвитку сільськогосподарського виробництва в Сполучених Штатах Америки, ми розглядаємо структуру міністерства сільського господарства цієї країни, її компетентні органи, а також проводимо порівняльний аналіз з аналогічною системою в Україні.

Ключові слова: державний контроль, агропромисловий сектор, управління, безпечність харчових продуктів, споживач.

THE ORGANIZATION OF THE STATE CONTROL SYSTEM IN THE AGRICULTURAL SECTOR USING THE EXAMPLE OF THE UNITED STATES OF AMERICA

Hodiak Andrii Ivanovych,

Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department of Administrative Legal Disciplines of Faculty of Law (Lviv State University of Internal Affairs, Lviv, Ukraine)

Ukraine has always been considered as a great agrarian state. Nowadays, the domestic markets of agricultural products as well as export capacities of our country in many respects depend on the production of agricultural sector. The agrarian sector of Ukraine with its basic component – agriculture is included in the national economy, forms the basis for preserving the sovereignty of the state, food, economic, ecological and energy security, ensures the development of technologically related branches of the national economy and forms socio-economic bases of the development of rural areas.

In addition to stable ensuring of population by quality, safe, available production, the agricultural sector of Ukraine is undoubtedly able to play an important role at the world stage. Further entry into the world economic space, the strengthening of globalization processes, and the liberalization of trade require adaptation to new conditions, and, accordingly, further improvement of agricultural policy.

The Ukrainian agricultural sector with its potential for production that significantly exceeds the needs of the domestic market, is a link that, on the one hand, can become the mechanism of the development of the national economy and its effective integration into the world economic space, and, on the other hand, the growth of incomes involved in the agrarian economy of the rural population, which composes more than a third of the total population of the country, and give the multiplicative effect in the development of other sectors of the national economy.

In order to ensure the proper development of agricultural sector of our country, it is important to analyze the examples of countries with a long and positive history of the development of stockbreeding, plant growing, production and its promotion to international markets. Taking into account the experience of the state control system in this industry as well as a high level of development of agricultural production in the United States of America, we consider the structure of the agricultural ministry of this country, its competent authorities, and also make a comparative analysis with a similar system in Ukraine.

Key words: state control, agricultural sector, management, food safety, consumer.

Постановка проблеми. Україна завжди вважалась великою аграрною державою, яка спроможна не лише забезпечити внутрішній попит, але також є активним поставачальником сільськогосподарської продукції на зовнішні ринки. Як повідомила заступник Міністра аграрної політики та продовольства України з питань європейської інтеграції О. Трофімцева, за результатами 2018 року український аграрний експорт зріс більше ніж на 880 млн дол. порівняно з 2017 роком та сягнув нового рекорду – 18,8 млрд дол. [1]. За таких умов аграрний сектор з його базовим складником – сільським господарством відіграє ключову роль в національній економіці України.

Разом з тим, необхідно аналізувати приклади держав, які мають багаторічну позитивну історію розвитку тваринництва, рослинництва, виробництва продукції та її просування на міжнародні ринки. З огляду на євроінтеграційні прагнення України варто і надалі враховувати цей досвід в аграрній галузі. При цьому слід пам'ятати, що без дієвої системи державного контролю, а також без підтримки з боку держави, будь-які процеси розвитку аграрної галузі є неможливими.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різноманітні аспекти адміністративно-правового регулювання аграрної галузі неодноразово були предметом дослідження науковців-адміністративістів: В.Б. Авер'янова, Ю.П. Битяка, В.М. Гаращука, І.П. Голосніченка, Є.В. Додіна, Р.А. Калюжного, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова, А.Т. Комзюка, О.В. Кузьменко, В.І. Курила, В.О. Шамрая та інших.

Разом з тим питання організації системи державного контролю в агропромисловому комплексі інших країн, зокрема і США, та впливу зарубіжного досвіду на аграрну галузь України потребують додаткового вивчення.

Метою статті є дослідження системи державного контролю в агропромисловому комплексі США та можливості запозичення позитивного досвіду для України.

Виклад основних положень. Структура організації державного контролю в агропромисловому комплексі Сполучених Штатів Америки (надалі – США) є достатньо складною. Основним органом державної влади, який наділений повноваженнями у даній сфері, є Департамент сільського господарства США – United States Department of Agriculture (USDA). Порівняно з центральними органами виконавчої влади в Україні, зазначений Департамент в США є аналогією Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Всього в структуру Департаменту сільського господарства входять 17 установ, які відповідають за певні конкретні напрями аграрної політики (на деяких з них ми зупинимося пізніше). Департамент сільського господарства загалом відповідає за виконання федеральних законів та внесення пропозицій до них в галузях фермерства (рослинництва і тваринництва), лісництва та продуктів харчування. Основними завданнями, які декларує зазначений орган, є: розвиток фермерства, розвиток торгівлі в даній галузі, захист природних ресурсів, забезпечення безпечності продукції та запобігання голоду в світі [2].

Велика частина бюджету Департаменту сільського господарства США витрачається на програми Служби продукції та харчування – Food and Nutrition Service (FNS,

однієї з установ Департаменту), яка збільшує продовольчу безпеку країни та зменшує голод, надаючи дітям та малозабезпеченим людям доступ до продуктів харчування, здорової дієти та правильного харчування. Для прикладу, Програма допомоги в додатковому харчуванні – Supplemental Nutrition Assistance Program, відома раніше як Програма продовольчих талонів, надає цільові пільги для витрат на продукти харчування на дому через звичайні магазини роздрібною торгівлі. Обслуговуючи більше ніж 40 мільйонів американців з низьким доходом у 2010 році, Програма допомоги в додатковому харчуванні стала найбільшою програмою допомоги у сфері харчування, найдорожчою програмою Департаменту сільського господарства США і важливим складником національної безпеки країни [3]. Такий підхід засвідчує високий рівень соціального захисту незахищених сфер американського населення. Щодо України, то незважаючи на гостру необхідність в аналогічних державних програмах, на даний час вони відсутні.

Окрім Департаменту сільського господарства, здійснення державного контролю в аграрній сфері належить також до повноважень Митно-прикордонної служби США – U.S. Customs and Border Protection (CBP) [4], та Управління продовольства та медикаментів – Food and Drug Administration (FDA) [5]. Зазначені служби здійснюють державний контроль в аграрній сфері відповідно до наданих їм повноважень.

Зокрема, Митно-прикордонна служба контролює, щоб вантажі, які надходять в США з інших країн світу, відповідали вимогам законодавства і не становили загрози для споживачів. Служба перевіряє дотримання митних процедур піз час розмитнення вантажів, у тому числі живих тварин, сировини, продуктів харчування та кормів, а також перевіряє наявність дозволів на імпорт продукції, які видаються органами, що входять в структуру Департаменту сільського господарства.

На відміну від України, де контроль за переміщенням товарів через митний кордон України здійснюють два суб'єкти владних повноважень, – Державна фіскальна служба України та Державна прикордонна служба України, в США це єдиний орган – Митно-прикордонна служба, яка входить в структуру Департаменту національної безпеки США – Department of Homeland Security (DHS). В Україні, окрім цього, в пунктах пропуску через державний кордон України можуть здійснюватися також інші заходи офіційного контролю – фітосанітарний контроль, ветеринарно-санітарний контроль, державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, що провадяться згідно із законодавством України (стаття 4 Митного кодексу України [6]). Зазначені види контролю здійснюються посадовими особами органів доходів і зборів у формі попереднього документального контролю, а в разі необхідності, для їх проведення залучаються працівники територіальних підрозділів та установ, що належать до сфери управління Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (надалі – Держпродспоживслужба) [7].

Відмінним від України також є те, що в США прикордонні інспекційні пункти ветеринарної медицини (порти призначення – port of entry) входять в структуру Митно-прикордонної служби. В Україні – в структуру Держпродспоживслужби. Дозволи на імпорт живих тварин та тваринницької продукції видаються Службою інспекції здоров'я тварин і рослин – Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS) [8] (в Україні – Держпродспоживслужбою).

Така модель організації ветеринарного контролю є дієвою, однак не притаманною для європейських країн. Для України, у зв'язку з підписанням 27 червня 2014 року Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої

сторони [9], доцільніше розвивати європейську модель ветеринарно-санітарного контролю, із підпорядкуванням державних інспекторів окремому компетентному органу.

Щодо Управління продовольства та медикаментів (FDA) – цей орган відповідає за захист здоров'я населення шляхом здійснення контролю за використанням ветеринарних препаратів під час лікування та профілактики хвороб у продуктивних тварин. Також здійснює реєстрацію нових ветеринарних препаратів, враховуючи оцінку їх безпечності для тварин та споживачів тваринної продукції. Окрім цього, державні інспектори Управління здійснюють контроль за вчасним і правильним вакцинуванням поголів'я продуктивних тварин. Управління продовольства та медикаментів входить до складу Департаменту охорони здоров'я і соціальних служб США.

Функції Управління продовольства та медикаментів в Україні виконує Управління безпечності харчових продуктів та кормів Держпродспоживслужби. В структуру зазначеного управління входять три відділи: відділ безпечності харчових продуктів, відділ безпечності кормів, відділ моніторингу залишків ветеринарних препаратів та інших забруднювачів [10]. Реєстрацію нових ветеринарних препаратів в Україні здійснює Державний науково-дослідний контрольний інститут ветеринарних препаратів та кормових добавок (Постанова Кабінету Міністрів України від 7 травня 1998 року № 673) [11]. Реєстрація окремим науково-дослідним інститутом дозволяє зменшити корупційні ризики в процесі обігу ветеринарних препаратів та кормових добавок. Як ми вже зазначали, в складі Департаменту сільського господарства США (USDA) діють 17 установ. Розглянемо діяльність деяких з них.

Agricultural Marketing Service (AMS) – Служба аграрного маркетингу. Відповідає за просування продукції на внутрішній та іноземні ринки, а також забезпечує прозорі умови для формування чесного і ефективного внутрішнього ринку аграрної продукції. До основних функцій належать: моніторинг внутрішнього і зовнішнього ринку аграрної продукції, маркетинг просування продукції на ринки, контроль за маркуванням продукції. Інспектори Служби аграрного маркетингу розробляють програми розвитку галузі та проводять зустрічі з потенційними іноземними партнерами. В результаті США є учасниками багатьох міжнародних програм і проектів. Особлива увага приділяється контролю за маркуванням продуктів харчування. Так, окремі знаки маркування позначають різні категорії м'ясних, молочних, зернових та інших продуктів залежно від їх споживчої цінності. Також окремими знаками маркуються органічні продукти, вегетаріанські продукти, продукти для людей з вадами здоров'я тощо.

Щодо ситуації в Україні, то Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» разом із громадськими професійними об'єднаннями опрацював законопроект щодо розширення участі сільськогосподарських товаровиробників, їхніх громадських професійних об'єднань у розробленні та реалізації аграрної політики на основі державно-приватного партнерства, розвитку саморегулювання та демократизації системи управління галуззю. У зв'язку з цим необхідним кроком є створення Аналітично-координаційної платформи для консолідації інтересів усіх суб'єктів агропромислового комплексу та їх представництва на державному та міжнародному рівнях. Така платформа має стати ефективним мозковим центром, зокрема, для ретельного аналізу та прогнозу наслідків нормативно-правових актів, що пропонуються для аграрної сфери, об'єднання зусилля науки, галузевих асоціацій, експертів [12, с. 33].

Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS) – Служба інспекції здоров'я тварин і рослин є основним органом в структурі Департаменту сільського господарства США, який забезпечує здоров'я тварин і рослин. Структура зазначеного відомства розподіляється за двома основними напрямками: ветеринарна служба і служба захи-

сту рослин. Перша відповідає за збереження і здоров'я фауни Сполучених Штатів, а друга, відповідно, за збереження і захист флори країни. Служба здійснює постійний моніторинг епізоотичної ситуації в світі з метою недопущення захворювань тварин і рослин та занесення шкідливих агентів на територію США. Окрім цього, здійснює заходи з ліквідації захворювань, які виникають на території країни, розробляє вимоги для здійснення міжнародної торгівлі підконтрольними товарами, а також здійснює контроль за їх дотриманням.

До структури Служби інспекції здоров'я тварин і рослин належать шість підрозділів:

- служба поводження з тваринами (animal care) – визначає та пропагує стандарти гуманного догляду та лікування тварин за допомогою інспекцій та освітніх заходів;
- біотехнологічна регуляторна служба (biotechnology regulatory service) – захищає сільськогосподарські та природні ресурси, забезпечуючи безпечний розвиток генетично-модифікованих організмів за допомогою науково обґрунтованої регуляторної бази;
- міжнародна служба і відділ підтримки торгівлі (international service and trade support team) – досліджує зовнішні ринки тварин і рослин з метою захисту сільського господарства США та сприяння торгівлі продукцією;
- служба захисту і карантинування рослин (plant protection and quarantine) – забезпечує захист сільського господарства та природних ресурсів від ризиків, пов'язаних із ввезенням, створенням або поширенням шкідників та шкідливих бур'янів;
- ветеринарна служба (veterinary service) – захищає та покращує здоров'я, якість та ринкову здатність тварин, а також продуктів тваринництва шляхом запобігання, контролю та/або ліквідації хвороб тварин, моніторингу та підтримки здоров'я та продуктивності тварин;
- служба дикої природи (wildlife service) – забезпечує вирішення проблемних питань, які виникають у дикій природі, а також збереження зникаючих видів рослин і тварин.

В структурі створеної в 2014 році Держпродспоживслужби України діють два департаменти: Департамент безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини – відповідає за здоров'я тварин та епізоотичне благополуччя, та Департамент фітосанітарної безпеки, контролю в сфері насінництва та розсадництва – відповідає за захист і здоров'я рослин, здійснюючи контроль у сфері насінництва та розсадництва.

Департамент безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини складається з трьох структурних підрозділів (управлінь): управління безпечності харчових продуктів та кормів, в яке входять відділ безпечності харчових продуктів, відділ безпечності кормів, відділ моніторингу залишків ветеринарних препаратів та інших забруднювачів; управління державного контролю: відділ державної інспекції, відділ обліку операторів ринку та ведення реєстрів, відділ реєстрації тварин, сектор оцінки ризиків; управління здоров'я та благополуччя тварин: відділ здоров'я та благополуччя тварин, відділ організації протиепізоотичних заходів.

Департамент фітосанітарної безпеки, контролю в сфері насінництва та розсадництва складається з двох управлінь: управління фітосанітарної безпеки та управління контролю в сфері насінництва та розсадництва. В склад управління фітосанітарної безпеки входять: відділ карантину рослин, відділ фітосанітарних заходів на кордоні, відділ захисту рослин, сектор аналізу ризиків. Управління контролю в сфері насінництва та розсадництва складається з відділу нагляду в насінництві та розсадництві, відділу контролю у сфері охорони прав на сорти рослин, сектору контролю за ГМО-джерелами [10].

Функції зазначених департаментів Держпродспоживслужби частково можна порівняти із функціями Служби інспекції здоров'я тварин і рослин (APHIS). Однак детальний

аналіз дає можливість зробити висновок, що структура американської служби охоплює більш широкий спектр завдань. Для прикладу, в українському Департаменті безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини Держпродспоживслужби немає окремих підрозділів, які б займалися питаннями генетично-модифікованих організмів, маркетингу продукції тваринництва та захисту зникаючих видів тварин.

Food Safety Inspection Service (FSIS) – Служба інспекції безпечності харчових продуктів. Дана служба здійснює контроль за виробництвом харчової продукції впродовж усього процесу її виготовлення, починаючи від первинної обробки і закінчуючи реалізацією в місцях продажу. Дана служба також контролює правильність пакування продукції, зазначення на упаковці усіх необхідних даних про продукт, виробника, умови зберігання тощо.

В структурі цієї Служби працює близько 9 600 працівників, які здійснюють інспектування, оцінку ризиків а також можуть здійснювати превентивні заходи щодо недопущення небезпечної продукції на ринок. Основу служби становлять спеціалісти ветеринарної медицини (ветеринарні інспектори).

Agricultural Research Service (ARS) – Служба аграрних досліджень. Здійснює наукові дослідження в аграрній сфері з метою використання нових наукових досягнень для забезпечення майбутнього галузі та надання інформації для зацікавлених осіб. В Україні функції вказаної Служби здійснює Національна академія аграрних наук України.

Така складна структура Департаменту сільського господарства США зумовлена як великою територією і кількістю населення країни, так і адміністративним устроєм держави, де штати мають можливість приймати закони, які діють лише на їх території. Федеральне законодавство у своєю чергою відіграє визначальну роль як джерело права в питаннях економіки, фінансів, оборони, міграції, митних правил, торгівлі між штатами, права інтелектуальної власності, права соціального забезпечення.

Висновки. Як ми побачили, система державного контролю в агропромисловому комплексі США є достатньо об'ємною і складною. При цьому, варто відмітити, що державні органи, які входять в структуру Департаменту сільського господарства США виконують не лише контролюючі функції, але і сприяють розвитку галузі шляхом надання рекомендацій фермерам, промоції продуктів, які виготовляються на території країни, здійсненням великих державних програм допомоги тощо.

Враховуючи, що розвиток аграрної галузі в умовах постійного зростання попиту на сільськогосподарську продукцію в світі може вважатися пріоритетним для України, органам законодавчої та виконавчої влади варто використовувати кращі приклади організації управління галуззю провідних країн світу. Одним з таких прикладів, безумовно, є система організації аграрної галузі в США, яка, незважаючи на значну площу країни і велику кількість суб'єктів регулювання, через Департамент сільського господарства підтримує високий рівень ветеринарного та фітосанітарного благополуччя, розвитку тваринництва, харчової промисловості та продовольчої безпеки держави.

Список використаних джерел:

1. Трофімцева О. Український аграрний експорт перевищив 18,8 млрд. дол. за результатами 2018 року. URL: <http://minagro.gov.ua/uk/node/26768> (дата звернення 27.12.2018).
2. United States Department of Agriculture. URL: <https://www.usda.gov> (дата звернення 28.12.2018).
3. Parke E. Wilde. The New Normal: The Supplemental Nutrition Assistance Program (SNAP). American Journal of Agricultural Economics. Volume 95. Issue 2. 1 January 2013. Pages 325-331. URL: <https://doi.org/10.1093/ajae/aas043> (дата звернення 29.12.2018).

4. U.S. Customs and Border Protection. URL: <https://www.cbp.gov> (дата звернення 28.12.2018).
5. Food and Drug Administration. URL: <https://www.fda.gov> (дата звернення 28.12.2018).
6. Митний кодекс України від 13.03.2012. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44-48. Ст. 552.
7. Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 667. *Офіційний вісник України*. 2015. № 73. Ст. 2402.
8. Animal and Plant Health Inspection Service. URL: <https://www.aphis.usda.gov> (дата звернення 28.12.2018).
9. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 27.06.2014. *Офіційний вісник України*. 2014. № 75. Т. 1. Ст. 2125.
10. Структура центрального апарату Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. URL: <http://www.consumer.gov.ua/Pictures/Files/Editor/document/Структура.pdf> (дата звернення 29.12.2018).
11. Про затвердження Положення про Державний науково-дослідний контрольний інститут ветеринарних препаратів та кормових добавок та Положення про Національний центр штамів мікроорганізмів і порядок депонування штамів мікроорганізмів: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.05.1998 № 673. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/637-98-п> (дата звернення 29.12.2018).
12. Лупенко Ю.О. Розвиток аграрного сектору економіки України: прогнози та перспективи. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка*. 2015. Вип. 2. С. 30-34.

УДК 351.74(477)

МОДЕЛЮВАННЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПРАЦІВНИКІВ ПІДРОЗДІЛУ ПОЛІЦІЇ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Голенко Н.М.,

аспірант кафедри тактико-спеціальної
та вогневої підготовки

(Одеський державний університет
внутрішніх справ, м. Одеса, Україна)

Стаття містить дослідження моделювання (імітації) службово-бойової діяльності поліцейського підрозділу поліції спеціального (особливого) призначення з урахуванням професійних та психологічних особливостей застосування такого методу насамперед в службовій підготовці працівників поліції, де особлива увага приділяється питанню окреслення основних етапів організації такої навчальної діяльності, спектру застосованих методів та засобів, а також сформованості комплексу професійних компетентностей.

Ключові слова: особливий, спеціальний, підрозділ, призначення, моделювання, службово-бойова діяльність, компетенція, імітація, квест.